

FEC-nieuwsflits nr. 5 van 09.07.2004

Vlaanderen betaalt de rekening.¹

Tot 13 juni jl. was er zagezegd geen probleem met de Vlaamse begroting. Volgens Vlaams begrotingsminister Van Mechelen (VLD) lagen de inkomsten begin juni zelfs 200 miljoen euro hoger dan begroot.

Na de verkiezingen bleek alles toch niet zoals steeds beweerd: de Vlaamse begroting 2004 zou afstevenen op een aanzienlijk tekort. Voor alle duidelijkheid, met 'tekort' wordt hier de afwijking t.o.v. de vooropgestelde norm - een overschot van 404 miljoen euro in 2004 - bedoeld. Om de Maastrichtnormen te behalen, spreken de verschillende Belgische overheden af hoe groot hun begrotingssurplus, respectievelijk tekort, moet zijn. Deze doelstelling wordt de norm van de Hoge Raad van Financiën (HRF-norm) genoemd.

De Vlaamse administratie raamt het tekort op 388 miljoen euro. Het Rekenhof gaat zelfs uit van 500 miljoen. In dat laatste geval zou de Vlaamse begroting voor de eerste keer sinds 1996 onder nul afsluiten. De onderhandelaars voor de Vlaamse regering gaan blijkbaar uit van een tekort van 350 miljoen t.o.v. de HRF-norm. Er wordt dit jaar nog voor 150 miljoen structurele besparingsmaatregelen doorgevoerd en voor 200 miljoen éénmalige maatregelen via de verkoop van overheidsactiva. Via deze ingrepen moet het overschot 404 miljoen bedragen, terwijl de federale regering eigenlijk hoopte op 610 miljoen euro.

Het stabiliteitspact 2001-2005 voorziet een overschot van 280 miljoen euro voor de Vlaamse begroting 2005. De Vlaamse administratie mikt op 366 miljoen. De HRF adviseert echter om een overschot van 443 miljoen te realiseren. Voorlopig houden de Vlaamse onderhandelaars echter vast aan de oorspronkelijke doelstelling van 280 miljoen euro. Terecht stellen ze dat Vlaanderen de laatste 8 jaar steeds beter presteerde dan vooropgesteld, terwijl Wallonië veel minder inspanningen leverde.

Dit laatste blijkt duidelijk uit volgende grafieken (**zie verso**). Gedurende de periode 1995-2003 realiseerde Vlaanderen een gecumuleerd overschot van 4,313 miljard euro, terwijl de gecumuleerde HRF-norm slechts 208,3 miljoen euro bedroeg. Vlaanderen presteerde met andere woorden 4,1 miljard euro beter dan afgesproken. Wallonië bleef met een totaal tekort van 3,348 miljard bijna 154 miljoen euro onder de afgesproken gecumuleerde doelstelling. Sinds 1997 tekent Vlaanderen ononderbroken overschotten op (met een record van 1,66 miljard in 2001), terwijl zowel de Franse Gemeenschap als het Waalse Gewest, quasi de volledige periode in het rood gingen. Via de opeenstapeling van overschotten betaalt Vlaanderen niet alleen zijn eigen schuld versneld af, maar draagt ze bovendien bij tot het federale begrotingssaldo en tot de afbouw van de totale overheidsschuld. De tekorten aan Waalse kant hebben een omgekeerd effect.

In FEC 2(1) - 'Vlaanderen betaalt de rekening' - schreven we nog "... dat alleen Vlaanderen een voortdurende bijdrage levert in de vertraging van de stijging van de globale Belgische schuld." Het verheugt ons dan ook dat - alhoewel we het liever anders hadden gezien - de HRF onze stelling volledig onderschrijft.

- * -

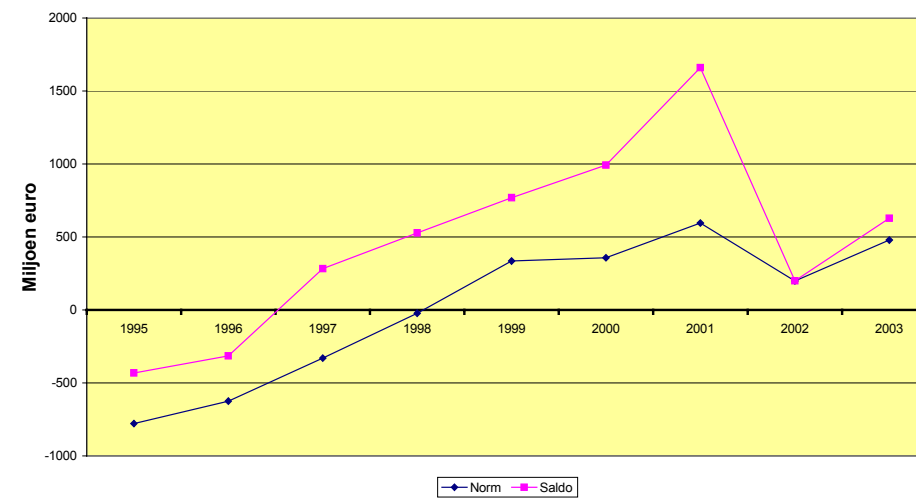
Verso: grafieken begrotingssaldo gewesten en gemeenschappen 1995 - 2003, exclusief Brussel.

ERRATUM. In het artikel op p. 4 van FEC 2(3) - 'Coördinatiecentra' - is een fout geslopen. Het aantal centra (2003) bedraagt geen 2.013, maar wel 213. Onze verontschuldigheden!

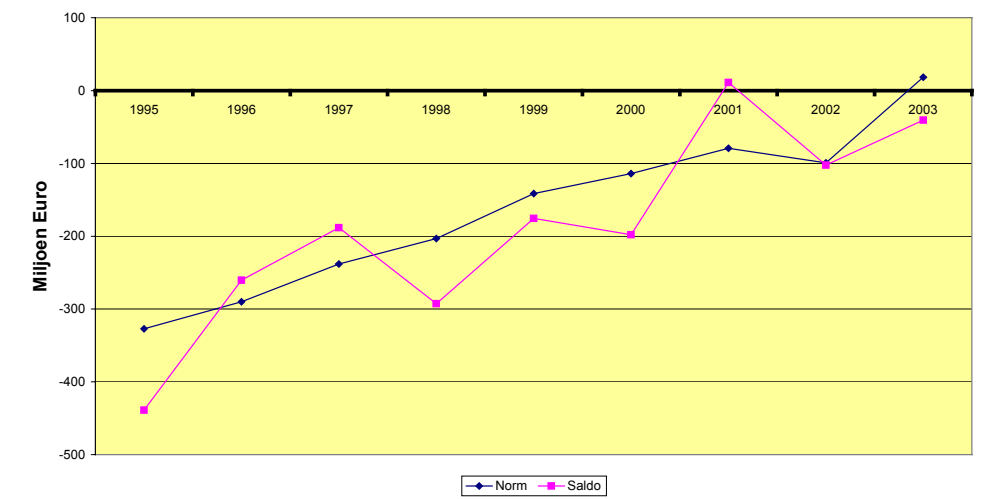
¹ Lees ook FEC 2(1), februari 2004.

**Begrotingssaldo Gemeenschappen en Gewesten 1995-2003:
norm Hoge Raad voor Financiën (HRF) vs. gerealiseerd saldo (in miljoen euro)**

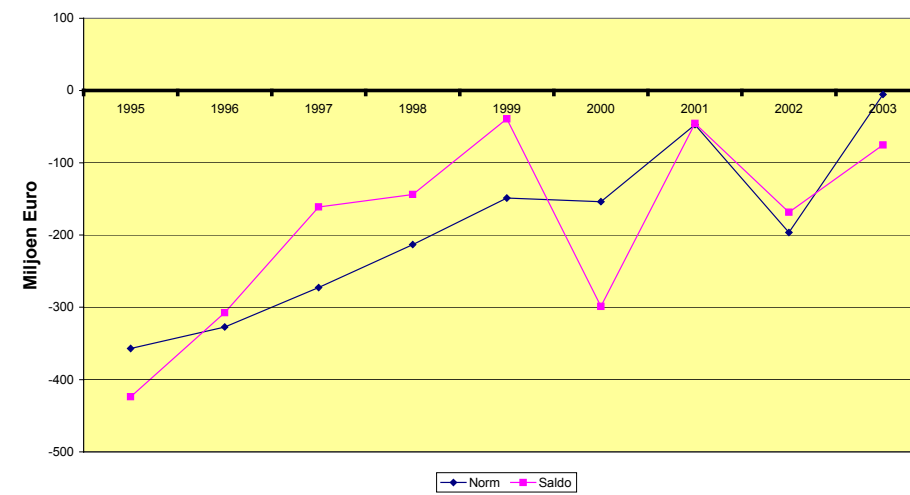
1. Vlaanderen

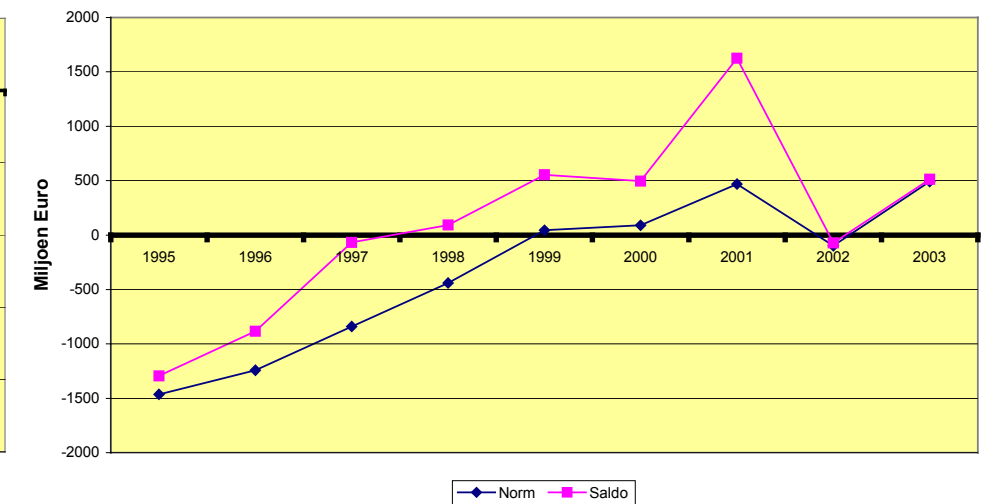
2. Franse Gemeenschap

3. Waals Gewest

4. Totaal Gewesten en Gemeenschappen

Norm : te behalen begrotingssaldo (HRF) - saldo : gerealiseerd begrotingssaldo - Bron: HRF, De Tijd.